

Close Up

Poul Malmkjær:

Begærets dunkle mål
Jeg elsker dig
Nærkontakt af tredje grad
En fri kvinde
Den amerikanske ven
Honning måne (August)
The Last Waltz (Scorsese)
Et bryllup
Girlfriends (Weill)
Rene Linier (Allen)
– og tre fra TV:
Min fader, min herre (bdr. Taviani)
En hær af skygger (Melville)
Ønsketræet (Abuladse)

Peter Schepelern:

Begærets dunkle mål
Jeg elsker dig
En fri kvinde
Den amerikanske ven
Giliap (Andersson)
Sidste nat på station 13
Så gode venner var vi vist
Girlfriends
Rene linier
En hær af skygger (TV)

Jill Clayburgh i »En fri Kvinde«
– den film, som både
Bodiluddelere og Kosmoramas
redaktion kunne enes om.
Nederst en scene fra »Honning
måne«, der ved Bodil-festen
blev kåret som årets bedste
danske film.

Bodil 1979

Fredag den 30. marts uddeltes der for 32. gang Bodil-priser i København, og antallet af uddelte statuetter er nu oppe på ialt 201.

Prisen for bedste ikke-europæiske film blev givet til Poul Mazurskys »En fri kvinde«, mens Ingmar Bergmans »Høstsonaten« blev valgt som årets bedste europæiske film. Som bedste danske film kåredes Bille Augusts »Honning måne«.

Yderligere to bodil-statuetter blev uddelt i forbindelse med »Honning måne«. Kirsten Olesens spil i den kvindelige hovedrolle, og Grethe Holmers ditto i den kvindelige hovedrolle blev vurderet som prisværdigt. Som det også var tilfældet med Jesper Christensen og Otto Brandenburgs spil i Henning Carlsens »Hør, var der ikke en, der lo«.

Årets top-ti i biografier og TV

Per Calum:

En fri kvinde (Mazursky)
Nærkontakt af tredje grad (Spielberg)
Begærets dunkle mål (Buñuel)
Sidste nat på station 13 (Carpenter)
Et bryllup (Altman)
Den amerikanske ven (Wenders)
Jeg elsker dig (Goretti)
Så gode venner var vi vist (Scola)
Hvem sover hvor? (Ross)
Himlen må vente (Beatty & Henry)
(tilfældig rækkefølge)

Ib Lindberg:

Et bryllup
En fri kvinde
Himlen må vente
Hvor vinden raser (Pakula)
Nærkontakt af tredje grad
Ufuldendt stykke for mekanisk klaver (S. Mikhaïlkov)
De vilde år (Milius)
(alfabetsk rækkefølge)

Poul Malmkjær rapporterer fra 22. London Film Festival

London Film Festival adskiller sig fra de andre store europæiske festivaler ved, at der aldrig sker store åbenbaringer. Mindre, javel, men de store er – om muligt – allerede sket i Cannes eller Berlin eller San Sebastian eller Locarno... London samler op og opsummerer, og kun undtagelsesvis overraskes man. Det kan f.eks. ske i forbindelse med præsentationen af især orientalske film, og her igen indiske,

som festivalen følger ret nøje. London har vist Ray, men har dyrket Mrinal Sen og Shyam Benegal, den første en explicit politisk instruktør, den anden implicit. Min hu står til den anden. Hans film har mere at arbejde med. Derom senere.

Nedenfor vil jeg kort redegøre for de positive indtryk af festival-filmene og for en ordens skyld afslutte med de ikke helt opfyldte forventninger. Det skulle lette oversigten og overblikket.

Blue Collar. Manus-forfatteren fra bl.a. »Taxi Driver« Paul Schrader debuterer her som instruktør med en meget spændende, intrikat fagforenings-kriminalfilm, der begynder som kammerat-komedie og ender som et stærkt, socialt dokument. Der er formidabelt spil af trioen Richard Pryor, Harvey Keitel og Yaphet Kotto og en ganske sikker hånd bag det hele. Miljøet er Detroit's bilfabrikker. Filmen er et 'must'.

The Getting of Wisdom. Australieren Bruce Beresford, som kom frem med filmene om ærke-australieren 'Barry McKenzie's møde med briterne, og som slog igennem med »Don's Party«, har her lavet en meget køn og indfølelse film om hvorfor piger sommetider er, som de er, når de sommetider bliver opdraget som de gør. Der er gode momenter med spændte relationer, og meget af filmen beskæftiger sig med den åndens gnist i den unge (her altså pige), som et skolemiljø så let kan slukke.

Newsfront. Også Philip Noyce er australier. Han debuterer her med en film, der som flertallet af de australske film, man ser på festivalerne, handler om fortiden. Noyce gør det dog så originalt og talentfuldt, at hans film står frem som enestående. Han skildrer Australien i tiden 1948–56 gennem en filmfotografers arbejde for et news-reel selskab. D.v.s. filmen blander ugerens skildringer af de store begivenheder med fotografens eget liv, og det gør ikke så meget, at man ikke er dybt fortrolig med Australiens udvikling i den periode. Der er rigeligt med paralleller til udviklingen også i Europa med f.eks. kold krig, Koreakrig og kommunistforskrækkelse.

The Sailor's Return. Englænderen Jack Gold, kendt for en meget forskelligartet indsats både på film og i TV (»Man Friday«, »The Naked Civil Servant« o.a.), har her meget smukt og medfølelse filmatiseret et manus af James Saunders efter en roman fra 20'erne af David Garnett. Den fortæller om en britisk sømand, der i slutningen af forrige århundrede vender hjem med en afrikansk prinsesse, hvis medgift sætter dem i stand til at købe en landsbykro. Men folk, der er anderledes, skal kanøfles. Filmatiseringsrettighederne blev oprindeligt købt af William Wyler i 1953. Jeg mener, de er havnet i nok så sikre hænder hos Golds producent, Otto Plaschkes, der insisterede på, at filmens stjerne skulle være filmen selv. Det holdt også pænt stik.

The Role (Bhumika). Shyam Benegals film fra 1977 fortæller en lang og ofte meget spændende historie baseret på skuespillerinden Hansa Wadkars selvbiografi, men med et meget frit forhold til begivenheder og personer. Benegal har til gengæld skabt et langt spændende portræt af en kvinde – fra hun som purung af moderen og en onkel »sælges« som barnestjerne, til hendes voksen-tilværelse splittet mellem trangen til uafhængighed og trangen til at elske og blive elsket. Filmen er spækket med gennemførte rekonstruktioner af gamle sang- og dansenumre fra de populære indiske film, hvad der til gengæld tynger lidt i den 140 min. lange film.

The Boon (Kondura) er Benegals efterfølgende film, en ironisk skildring af en landsby-fantast og lykkelige. Han er familiens umulius, men i et syn giver en hellig mand ham en magisk rod, som skal løse alle hans og landsbyens problemer. Han går i gang med stor selvtilid og anses snart for en sand hellig mand. Han sover ikke mere med sin hustru og bruger al sin tid på at være hellig. Men hele den deraf følgende religiøse opdrift i landsbyen ender i kaos og tragedie. Det hele er en fascinerende fabel om religionens meget tvivlsomme, konserverende indflydelse på et samfund, der har større behov for en direkte humanistisk indsats.

Czlowiek z marmuru er den mest spændende og vedkommende film, Andrzej Wajda har lavet i mange år, en storartet debatfilm om fortidens skygger og nutidens ofte noget kunstige politiske sollys, som så gerne skulle udviske disse skygger. Wajda går modigt og grundigt til værks, og ved hjælp af en (yderst usympatisk) igangsætter, en filminstruktør, der skal lave sit diplomarbejde, får han fortalt et stykke af Polens nyeste historie, som siger ti gange mere end fem års TV-Aktuelt'er om samme emne. Filmen er på en gang kompleks og lysende klar for tilskueren, måske med undtagelse af slutningen, hvor hovedpersonen, en »arbejdets helt« fra stalinismens 50'ere, dør under opstanden på skibsværftet i Gdansk. Den beklippede slutning siger det ikke klart, men indviende betroede mig, at indviende forstod det. Lidt besværligt med den altid så påtrængende, næsten kompromitterende samtidshistorie. Wajdas film er 165 min., men bør finde vej til Danmark.

Nunca es tardes kan oversættes ved »Det er aldrig for sent«. Den hører til blandt de nye, spændende spanske film. Instruktøren er Jaime de Arminan, som vi ikke kender herhjemme. Hans debutfilm fra 1972, »Mi querida Senorita« (produceret af Borrau), blev nomineret til en Oscar, hvad det så end siger. At dømme efter »Nunca es tardes« kan det godt have sagt en del. I en meget flydende iscenesat, konsekvent historie fortæller han en kurios historie om en kærlighed, der trods enhver fornuft. En 73-årig dame forelsker sig i den grad i den unge mand fra lejligheden overfor, at

hun ender med at blive gravid med ham! Han på sin side besejres af denne utrolige kærlighed, som ingen kan forklare. Det er en smuk, bizar film.

My Way Home er mere mærkværdig end just bizar. Den ene- og alenestående englænder Bill Douglas, om hvem man i reglen kan læse i »Sight & Sound«, har med små midler for British Film Institute lavet sin tredje erindringsfilm, og fulden sin egen Gorki-trilogi. Hans form er så streng og nøgen, at det grænser til, hvad der er nødvendigt for at ordet »fortælle« kan anvendes til beskrivelse af den. Filmen er helt uden bisætninger endsige tegnsætning. Hovedelementerne fremlægges, og publikum må selv knytte den dramatiske tråd og udlede den psykologiske forklaring. De to første episoder hed »My Childhood« og »My Ain Folk« og skildrede barndommen og puberteten. Her afsluttes beskrivelsen med opholdet på en ungdomsskole og militærtjenesten, hvor han kommer ud af sin isolation og kan begynde at afprøve sin kunstneriske ambitioner. Det kan ikke være kommunikationssystemet, der driver ham.

Citizen's Band af den tidligere Roger Corman-medarbejder Jonathan Demme er en ganske levende og grinagtig hjørne-af-hegnet-historie om en gruppe mennesker, hvis oplevelser knyttes sammen af deres interesse for kortbølge-kommunikation, fra hjem, fra bil, fra arbejdsplads, hyppigst som udtryk for anonym kontakt. Filmen er fuld af gode ideer og underholdende kommentarer på det folkekomedie-agtige plan, men det er – trods en noget rodet slutning – meget sympatisk.

China 9, Liberty 37 var Monte Hellman ude i trivialia-land med en italiensk western med Peckinpah-gas i moraliteten og Warren Oates i sin mest skæve præstation. Så hellere »The Shooting«.

Les Chemins de l'Exil ou Les Dernieres Années de Jean-Jacques Rousseau var en overordentlig lang (165 min.) Rousseau-biografi af Claude Goretta, som jeg ellers holder meget af. Her var man totalt uengageret i R.s personlige såvel som politiske kriser. Der var en fjernhed over det hele som harmonerede skidt med historiens insisteren på, at her så vi en stor mand. Jeg fandt ikke Rousseaus filosofiske statements vel anbragte i handlingen, og i François Simons fremstilling blev han blot en selvoptaget gammel frøken.

L'Inferno di un Convento var en ny soft-core af Borowczyk, dennegang – som titlen siger – henlagt til et kloster. Det er jo så rigt beskrevet i dele af den katolske pornografi, så udover frapperende billeder kan Borowczyk ikke føje meget til. Der er sjovt nok ikke meget kød på den film, men bestemt afsnit af erotisk opstemthed. Og det er da også herligt, hvis man er i godt selskab. Men det er man sjældent i biografer nu om dage. Tsk, tsk.